

[Erna Sørensen.]

komme i erhverv og tjene til deres underhold. Det betyder jo også, at det ikke er nødvendigt at spekulere i arv. Derfor kan jeg heller ikke støtte de tanker, som er rejst f. eks. af højesteretsdommer Trolle om, at det er forkert, at det er de gamle, som bliver favoriseret ved den nye lov. Jeg er helt enig med den højtærede justitsminister i, at vi skal bevare de regler, vi har i dette lovforslag.

Dette gælder dog ikke en ting, som jeg også talte om sidste gang, nemlig forlodsretten. Vi får jo så meget udmærket fra Sverige, men jeg kan ikke se andet, end at forlodsretten på mange områder vil gribe ind i det system, som vi har i Danmark, hvor en efterlevende kan sidde i uskiftet bo. I hvert fald synes jeg ikke, at de oplysninger og bemærkninger, som findes i kommissionsforslaget, giver tilstrækkelige oplysninger til, at man kan være tilhænger af systemet.

Jeg synes, det vil være rigtigt at have en sådan forlodsret, hvis der er tale om et skifte, hvor ægtefællerne er døde, og hvor arven skal deles med livsarvinger, hvoraf nogle har fået deres uddannelse, men hvor de yngste, der endnu ikke har fået uddannelse, skal have et beløb til denne. I sådanne tilfælde vil jeg da godt være med til at arbejde for forlodsrettens indførelse, men derudover synes jeg, at der vil være meget få tilfælde, hvor man kan bruge den. Jeg har da også erfaret fra Sverige, at det er i meget få tilfælde, man har brugt forlodsretten. Fra Lund fik jeg at vide, at der havde været 4 tilfælde, og da loven trådte i kraft allerede i 1928, synes det jo ikke at være nogen særlig farbar vej.

Jeg mener også, forlodsretten kolliderer med systemet med i uskiftet bo hensiddende enke eller enkemand. Dette at have den fulde rådighed over eller besiddelse af boet betyder jo heller ikke ubegrænset dispositionsret i øvrigt. Det er jo ikke sådan, at lovforslaget vil afskære forlodsretten i de tilfælde, hvor en efterlevende ægtefælle sidder i uskiftet bo, og det må jo føre til, at man mange gange for at konstatere, hvor meget forlodsretten andrager, kan komme ud for at skulle realisere aktiver, der er til stor nytte, f. eks. boligen, hvis det er en villa eller et hus, de bor i, eller man kan

tænke sig, at der er en forretning, der har en vis værdi, hvis den skal sælges, men som ellers i øvrigt er det, der skal give indtægten fremover for den efterlevende ægtefælle. I sådanne tilfælde kan det jo blive et stort minus for den efterlevende ægtefælle, der naturligt som far eller mor til barnet vil sørge for dets opdragelse.

En anden ting, som jeg finder meget vanskelig, er at fastsætte det beløb, som vil dække en uddannelse, så det hverken er for stort eller for lille med det varierende prisniveau, som vi har nu, idet det vel også fremover vil være således, at kronens værdi er afgørende for, om beløbet dækker helt, delvis eller slet ikke, og enken eller enkemanden kan komme i den situation at sidde i ringere kår derved, at man har afsluttet boet og lavet forlodsret for ét barn eller for børnene. Det bliver endda sværere, hvis der er flere børn, som skal have forlodsret. Jeg synes, man må bore meget i denne nye bestemmelse, før man tager beslutning om, at det er noget, der passer for dansk ret, og jeg håber, vi vil få lejlighed til i udvalget at få spørgsmålet belyst fra alle sider. Jeg synes ikke, kommissionsforslaget gør det. I Sverige har man helt anderledes klare bestemmelser, idet det er en vis procentdel af boet, der kan komme ind under forlodsretten. Dette er slet ikke omtalt i kommissionsbetænkningen. Jeg synes også, man på denne måde lægger et stort ansvar på den skifteret, der skal administrere og træffe afgørelse med hensyn til forlodsretten og bestemme, hvilket beløb den kommer til at gælde. Kan det være rigtigt, at man lader en tilfældigt fungerende fuldmægtig bestemme, om forlodsretten ved bobehandlingen skal respekteres, eller det skal være et tilfælde, hvor man ikke bruger forlodsretten? Det afhænger altså af boets størrelse. For de store boer er reglen aldeles ikke nødvendig, og for de små skal den slet ikke bruges. For hvis vi udvider området for udtagelsesret for den efterlevende til 12.000 kr., hvad meget tyder på, vil en meget stor del af boerne blive uden nærmere skiftebehandling, og dér skal man altså heller ikke bruge begrebet forlodsret. Hvad bliver der så tilbage, og hvem kan skønne over, om et bo på 100.000 kr. eller 150.000 kr. er et bo, hvor man skal sætte af til forlods-